

РЕШЕНИЕ

№ 4

гр. Тетевен, 25.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ТЕТЕВЕН, II - СЪСТАВ НАКАЗАТЕЛНИ, в
публично заседание на двадесет и девети декември през две хиляди двадесет
и първа година в следния състав:

Председател: Марио Д. Стоянов

при участието на секретаря Катя М. Христова
като разгледа докладваното от Марио Д. Стоянов Административно
наказателно дело № 20214330200282 по описа за 2021 година

Производството е по реда на Глава X от АПК, във вр. с чл. 72, ал. 4 от ЗМВР.

Делото е образувано по жалбата на ЦВ. Т. С. от град Тетевен, Лов. обл., против
ЗАПОВЕД ЗА ЗАДЪРЖАНЕ рег. № ххг, издадена от М. М. М.-бл. експерт-мл. разузнавач при
РУ на МВР-Тетевен, в качеството си на полицейски орган по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

Жалбоподателят излага, че заповедта е съставена след пристигане на адресата в сградата
на РУ на МВР-Тетевен без да бъдат взети предвид възраженията на С. за това, че няма повод
за съставянето и. Не е взето предвид, че при съставянето и задържането е излишно, предвид
предписанията и целите на закона, липсата на достатъчно доказателства за извършено от
него престъпление, както и личността на задържаното лице - неосъждано, с постоянен
адрес, за което липсват каквито и да са данни за извършено правонарушение и не на
последно място извършило пълно съдействие на проверяващите.

Заповедта е издадена без да се спазва установената форма, при съществено нарушение
на административно-процесуалните правила, незаконосъобразна е и е несъответна на целта
на закона - основания за оспорване и по чл. 146 от АПК.

За да бъде законосъобразен атакуваният административен акт той трябва да съдържа
подробно изложение на фактическото и правно основание за задържане. Ако може да се
презюмира, че основанието по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е данни за извършено престъпление, от
особено значение относно изводите за законосъобразност се явява посочването на точната
дата, време и място на евентуално извършеното престъпление. Целта на закона при налагане
на обжалваната административна мярка е да се извърши превенция с оглед предотвратяване
на възможността лицето да се укрие и да се осигури възможност за осъществяване на
евентуално наказателно преследване. За да се издаде обжалвания административен акт
трябва да са налице доказателства, които да обосновават неговото налагане. В противен
случай биха се нарушили основни конституционни права - чл. 30, ал. 2 от КРБ. Нито една
административна мярка не е самоцелна. Задържане, заради самото задържане не може да бъде
оправдано, но ако целта е да се осуетят евентуални пречки пред едно бъдещо полицейско
разследване, то тази цел следва да е наименована и доказана, а не да се прилага по
подразбиране.

В случая от заповедта не личи кое е наложило издаването и.Задържането не е абсолютно приложимо дори и в случаите на извършване на престъпление.

В атакуваната заповед липсват и мотиви ,че жалбодателят,като неин адресат съществува,която и да е от предпоставките по чл.72,ал.1 от ЗМВР.Административният акт не отговаря на изискванията на чл.59,ал.2,т.4 от АПК и на специалните изисквания по чл.72,ал.1 от ЗМВР и специалните разпоредби на ППЗМВР.

Издателят на заповедта е посочен като мл. ПИ,което не е индивидуализиране на неговата длъжност по смисъла на посочения текст.При това положение е невъзможна оценката доколко е компетентен орган по смисъла на ЗМВР.Не е конкретизирано нито във фактически,нито в правен аспект основанието на задържането-не става ясно с какви точно действия и кога жалбодателят е извършил деянието.Не е извършено фактически разясняване на текста н чл.74,т.6 от ЗМВР.Самата бланка на заповед е изначално изготвена с цел да ограничи ,да затрудни и да направи неясни и недостъпни за задържания правата,които той има.

Атакуваната заповед е и нищожна.Твърди,че са налице две основания за нищожност-акт,издаден от некомпетентен орган и допуснатите нарушения на нормативната уредба са дотолкова съществени,че няма как да бъдат санирани на по-късен етап.

Моли да бъде отменена обжалваната заповед.

Административнонаказващият орган-М.М.-полицейски орган при РУ на МВР-Тетевен заявява,че предоставя на съда преценката за законосъобразността на обжалваната заповед.

За Районна прокуратура-Ловеч-ТО-Тетевен представител не се явява в съдебно заседание и не се изразява становище по жалбата.

Съдът като прецени допустимостта на жалбата, приема за установено следното:

Приложена е Заповед за задържане на лице рег.№ ххг,издадена от Мл.експерт М. М. М.-Чл.разузнавач при РУ на МВР-Тетевен,в качеството си на полицейски орган,на основание чл.71,ал.1,т.1 от ЗМВР.В заповедта е отразено,след изписване на датата,мястото на съставяне и името и длъжността на полицейския орган следното: „Данни за извършено престъпление по чл.354а,ал.3,т.1 от НК/без надлежно разрешително държи наркотични вещества/във връзка с образувано ДП №-253/2021г по описа на РУ-Тетевен“.

Заповядано е от полицейският орган,че задържа за срок от 24 часа жалбодателя ЦВ. Т. С.,както и че на задържаното лице са разяснени правата по чл.72,ал.3,4,5,6 и чл.73 от ЗМВР.Отразено е,че заповедта може да се обжалва по реда на АПК в 14-дневен срок пред районен съд,който съдебен орган не е посочен конкретно в заповедта.

Отразено е,че жалбодателят е получил копие от заповедта,както и че е освободен в 11:45 часа,без да е посочена датата на освобождаването.

Приложени са медицинска справка ,в която е отразено,че жалбодателят е освидетелстван на дата 05.11.2021г.,фиш за спешна медицинска помощ от същата дата,протокол за обиск на лице,декларация от жалбодателя,разписка за върнати вещи,съставена на 06.11.2021 година.

На решаващия състав са служебно известни и следните обстоятелства:

Срещу жалбодателя ЦВ. Т. С. е било образувано досъдебно производство №253/2021г по описа на РУ на МВР-Тетевен,за престъпление по чл.354а,ал.3,т.1 от НК,извършено на 05.11.2021г. С определение,постановено на 09.11.2021г по ч.н.д. №257/2021г по описа на РС-Тетевен по отношение на С. е била взета мярка за неотклонение „Задържане под сдтража“,като първоинстанционниятсъд е отразил в мотивите,че с постановление от дата 06.11.2021г на С. е било повдигнато обвинение по посочения текст от НК,по който е образувано и досъдебното производство.

С определение №502/15.11.2021г постановено по в.ч.н.д. №482/2021г по описа на ОС-Ловеч, първоинстанционното определение е било отменено, като на С. е взета мярка за неотклонение „Подписка“. В мотивите си въззивният съд е отрезил следното: „Тази инстанция приема, че е необоснован изводът на РС – Тетевен, че от събраните по делото доказателства може да се направи извод, че обвиняемият е съпричастен в извършване на престъпление по чл. 354а, ал. 3, т. 1 от НК“.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства – поотделно и в тяхната съвкупност, взе предвид становището на жалбоподателят и разпоредбите на закона, намира за установено следното:

Жалбата е подадена в рамките на преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, във в-ка с чл. 72, ал. 4 от ЗМВР, в предвид данните за връчване на атакуваното наказателно постановление и датата на пощенското клеймо, с което жалбата е изпратена на наказващия орган/, в този смисъл се явява допустима и следва да бъде разгледана. С оглед наведените твърдения за нищожност са оспорения акт/заповедта за задържане на полицейския орган/, то съгласно чл. 149, ал. 5 от АПК, административните актове могат да се оспорят с искане за обявяване на нищожността им без ограничение във времето.

По отношение твърдението за нищожност на обжалвания акт:

Едно от наведените и поддържани оплаквания в хода на производството е за липсата на компетентност на издателя на административния акт Мл. експерт М.М., наложил на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР временната принудителна административна мярка.

Съгласно чл. 146, т. 1 от АПК основание за оспорване на нищожност на индивидуален административен акт е липсата на компетентност на административния орган. В този смисъл и в контекста на служебната проверка относно валидността на оспорената мярка съдът намира за уместно да изясни въпросът за компетентността на органа, разпоредил процесната ПАМ и то в контекста както на административноправната доктрина, така и предвид действащото право.

ПАМ са форма на изпълнителна дейност, чрез която се дава легален израз на държавната принуда, упражнявана в предвидените от закона случаи. По своята правна същност те са актове на държавно управление от категорията на индивидуалните административни актове и следва да бъдат подчинени на принципа на законност, както по отношение на издаването им, така и по отношение на изпълнението им. Поради това те трябва да бъдат прилагани само в изрично и точно изброени в закон или указ случаи, според конкретно приложимата правна норма и по реда и начина, предвидени в нея, като издаването им трябва да е в съответствие с целта на закона, по който са предвидени (по аргумент от разпоредбата на чл. 22 и чл. 23 ЗАНН). Следователно, самите материалноправни норми, с които се предвиждат такива мерки, подлежат на стриктно и ограничително тълкуване, доколкото визираните в хипотезиса им предпоставки са с изключителен характер и прилагането им засяга директно и безусловно правната сфера на адресата.

Процесната ПАМ спрямо жалбоподателя е издадена от посоченото лице писмено и издаването на такава мярка не се спори от страните по делото и се обосновава от събраните

доказателства. Компетентността за налагане на посочената принудителна мярка е уредена в чл. 72 от ЗМВР и принадлежи на полицейските органи.

В настоящото производство, въпреки дадените възможност/с резолюцията за изпращане на жалбата на РУП-Тетевен за комплектоване на преписката от 24.11.2021г./ и изрични указания/дадени в съдебно заседание съгласно чл.170,ал.1 от АПК/протокол стр.42 от делото/, доказателства за това издателят да е полицейски орган, който действа при издаването и като такъв не се представиха – не се представиха нито актът за встъпване в длъжност, нито че понастоящем изпълнява такава, т.е. следва да се приеме,че М. към момента на издаване на оспорената заповед да не е могъл да издава такива актове.Както е прието в Решение №18 от 24.02.2021г на АдмС-Велико Търново,по к.а.д. №10325/2020г.,процесуалното задължение на съда за конституиране на страните няма определящо действие спрямо съществуващото между същите материално правоотношение,вкл. Не прижюмира,че издадетял на акта действително е носител на съответните властнически правомощия.Последното обстоятелство е предмет на пълно и главно доказване от ответника по жалбата/полицейският орган,издал заповедта/в първоинстанционното производство,чрез представяне на документи,установяващи по безспорен начин както заеманата от издателя на акта длъжност, така и че към момента на издаване на заповедтае изпълнявал служебните си задължения. Дори съдът да приеме,че му е служебно известно първото обстоятелство-че издадетял на заповедта е полицейски орган,то липсват дори и косвени доказателства относно второто релевантно обстоятелство-че заповедта е издадена по време,когато издателят е бил на служба.

По посочените съображения съдът намира, че в случая е налице именно липсата на компетентност, като призната и гарантирано от правния ред правомощие, предизвикващо промяна в чужда правна сфера, реализирането на което да е скрепено с държавна принуда. След като не е налице възможност за издаване на подобни актове от посоченото лице, налице е нищожност на административния акт. Тъй като допуснатият недостатък не може да се поправи с последващи процедурни действия, то и постановеният краен акт е издаден при наличие на съществено процесуално нарушение. За наличието на този порок съдът следи служебно, независимо от това дали жалбоподателят се е позовал на него. Констатираната нищожност следва да бъде обявена с решението на съда, тъй като преценката за това е част от предметните предели на съдебната проверка - чл. 172, ал. 2 от АПК. При това обжалваната Заповед за налагане на ПАМ следва да бъде обявена за нищожна.

За пълнота на изложението съдът намира за необходимо да посочи,че заповедта е и формално незаконосъобразна, като счита посоченото оплакване на жалбоподателя за основателно.

Съгласно регламентацията на чл. 72 и чл. 74 от ЗМВР, издаването на заповед за задържане е в правомощията на полицейските органи. По своята правна същност мярка "задържане за срок от 24 часа" по чл. 72 от ЗМВР представлява принудителна административна мярка. Възможността на органите на МВР да приложат принудителната административна мярка "задържане за срок до 24 часа" е дейност, свързана с предоставянето на възможност на полицейските органи да изпълнят задълженията си по служба, дори и когато отделни лица съзнателно им създават затруднения.

Задържането в случая е извършено на законово основание, предвидено в нормативен акт - закон и в този смисъл не може да се приеме, че ограничението на свободата на

жалбоподателя е в нарушение на ЕКПЧ. Спазен е и принципът за съразмерност при упражняването на правомощията на администрацията. Според разпоредбата на чл. 6, ал. 2 от АПК, административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. В контекста на принципа по чл. 6, ал. 2 от АПК прилагането на ПАМ по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР следва да е оправдано от гледна точка на съразмерността на налаганото ограничение с необходимостта за постигането на законовата цел.

Нормата на чл. 74 ал.2 т.2 от ЗМВР въвежда изискване за писмена форма на заповедта за задържане, като конкретизира нейните реквизити, сред които са фактически и правни основания.

По отношение на правното основание ,а именно посочване на данни за извършено престъпление по чл.354а,ал.3,т.1 от НК/без надлежно разрешително държи наркотични вещества/ съдът счита ,че това не е съществено нарушение тъй съдът изложи по-горе в мотивите,че му са му служебно известни фактите на образувано досъдебно производство срещу жалбоподателя по посочения законов текст,както и повдигане на обвинение за такова престъпление на дата 06.11.2021г. Допълнително посредством мерките по чл. 72 ал. 1 т. 1 ЗМВР органите на МВР реализират законовите си правомощия, свързани с разкриването и разследването на престъпления. В тази връзка, достатъчно е по преписката да има определени данни, от които да може да се направи извод за съпричастността на определено лице към конкретно извършено престъпление, без да се поставя условие за точна квалификация на деянието. Твърдението, че в заповедта не е посочено конкретно правно основание за задържане е необосновано. Заповедта съдържа правното основание за издаването ѝ – чл. 72 ал. 1 т. 1 от ЗМВР,като е възприето от ВАС, че при съдържанието на посочената норма, предвиждаща едно единствено фактическо основание за издаване на принудителна административна мярка (ПАМ) на това правно основание – „за задържаното лице има данни, че е извършило престъпление”, не може да бъде нарушено правото на защита на задържания.

Както многократно се е произнасял ВАС, за да е налице фактическо основание за налагане на ПАМ по реда на чл. 63, ал. 1, т. 1 от ЗМВР (отм.), респ.чл.72,ал.1,т.1 от ЗМВР,не е необходимо да съществуват и да са приложени към преписката доказателства, установяващи по несъмнен начин извършването на престъпление от задържаното лице. Това е предмет на доказване в наказателното производство, а не в административното такова. За целта е достатъчно да има „данни” за извършено престъпление, които могат да са писмени или устни /Решение № 11905/14г. на ВАС/.

Обжалваната в съдебния процес заповед обаче не съдържа посочване на фактическо основание. В решение № 3506/12.03.2012 г. по адм. дело № 15620/2011 г. и решение № 4410 от 02.04.2009 г. на ВАС по адм. д. № 6839/2008 г., III о., и двете на Върховният административен съд се сочи, че фактическите основания за издаване на административния акт са юридическите факти, от които органът черпи упражненото от него публично субективно право. Затова липсата им не само не позволява индивидуализираното му , за да бъде то проверено, а сочи пряко на неговото отсъствие. Липсата на фактическо основание не може да бъде заместена от посочване на правни основания. Съгласно решение на Европейския съд по правата на човека по делото П. и П. срещу България (жалби № 50027/08 и 50781/09), съдът приема, че единствено посочване на правното основание за ареста, приемано самостоятелно, е недостатъчно за целите на чл.5 § 2 от конвенцията. Липсват мотивите в издадената заповед за задържане, поради което отсъства конкретизация на каквито и да било юридически факти, които да са причина за прилагането на административна принуда спрямо Ц.С.. Липсата на фактическо основание за издаване на заповедта не може да се санира с цитиране на разпоредбата на чл. 72, ал.1, т.1 от ЗМВР във вр. с чл.354а,ал.3,т.1 от НК.Законодателят с разпоредбата на чл. 74 от ЗМВР въвежда изискване за кумулативно посочване както на фактически, така и на правни основания, за да може да се извърши обективна преценка дали произнасянето на административния орган се основава на реално настъпили юридически факти, които кореспондират с юридическите

факти, посочени в хипотезиса на приложено нормативно правило. Съгласно Тълкувателно решение №16/31.03.1975 г. на ОСГК на ВС, мотивите на административния акт може да бъдат изложени отделно от самия акт най-късно до изпращането на жалбата, но трябва да изхождат от същия административен орган, който е издал акта. Към административната преписка няма излагане на мотиви в писмен документ, съставен преди издаване на заповедта за задържане, нито след нея. Не се представя и такъв документ, съставен след издаване на заповедта, изходящ от автора на постановената заповед за задържане. Според цитираното тълкувателно решение с излагането на мотиви се довеждат до знанието на страните съображенията, по които административния орган е издал или е отказал да издаде искания административен акт. Това подпомага страните в избора на защитни средства. От друга страна, наличието на мотиви улеснява контрола върху законосъобразността, упражняван от съда и допринася за разкриването на евентуални закононарушения. Съобразно Тълкувателно решение №4/2004г. на ВАС-т.3, неизлагането на мотиви съставляват основания за отмяна на административния акт. В настоящия казус е издадена немотивирана заповед за задържане, която с постановеното задържане засяга съществено правната сфера на своя адресат, тъй като ограничава за срок от 24 часа субективното право на жалбоподателя на свободно движение. Той е бил поставен в невъзможност да разбере мотивите за това решение на административния орган, което от своя страна се е отразило върху възможността за ефективна защита на нейните права и законни интереси.

В допълнение, отсъствието на каквато и да било конкретика на юридически факти пречатства съдебната проверка за законосъобразност. Съдът не може да проконтролира съществуването на предпоставките по чл. 72, ал. 1, т.1 от ЗМВР при липсата на фактически твърдения на органа за настъпили конкретни факти. Съдът не може да замества административния орган в излагането на мотиви. Негово нормативно регламентирано задължение е единствено тяхната проверка за законосъобразност. Следователно, липсата на мотиви и на фактически основания в заповедта е такова съществено процесуално нарушение, което възпрепятства проверката дали правилно е бил приложен материалния закон.

По изложените съображения жалбата се явява основателна.

При този изход на делото, на основание чл. 144 АПК, във вр. с чл.80, чл. 81 ГПК и чл. 143, ал.1 от АПК, съдът следва да уважи своевременно направеното искане на жалбоподателя за присъждане на направените разноски в размер на 400.00 лева от страна на Областна дирекция на МВР-Ловеч, представляващо заплатено адвокатско възнагжраждане, а по сметка на РС-Тетевен дирекцията следва да бъде осъдена да заплати невнесената от жалбоподателя дължима държавна такса в размер на 10.00 лева/арг. от чл.151, т.3 АПК, в-ка с чл.26 от Тарифата към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието.

Водим от изложеното и на основание чл.172, ал.2, във в-ка с чл.149, ал.5 от АПК, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА нищожността на Заповед за задържане на лице рег. №хххг, издадена от Мл.експерт М. М. М.-Мл.разузнавач при РУ на МВР-гр.Тетевен, в качеството си на полицейски орган, на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР.

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР – Ловеч да заплати на ЦВ. Т. С. от град Тетевен,Лов.обл. сумата от 400.00/четирисотин/лева,представляващо заплатено в производството адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР – Ловеч да заплати по сметка на Районен съд-Тетевен държавна такса в размер на 10.00/десет/лева.

Решението подлежи на обжалване и протест, пред Административен съд-град Ловеч, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Тетевен: _____